

Căn nhà bỏ hoang

NGUYỄN THUYỀN dịch

"Anh thấy đấy - nàng vui vẻ nói - đi xem xét việc làm ăn mà đưa em theo cũng có lý. Em mang lại cái hên cho anh, từ lúc khởi hành đến giờ chưa hề bị một trục trặc gì". Khởi từ Normandie nơi họ đã gặp nhiều người bán hàng trong vùng cho hăng, hai người dừng lại ở Chartres, ăn trưa ở Grand Monarque và bây giờ lái xe thẳng theo hướng nam, trực chỉ Châteaudun.

Nhưng câu nói lạc quan mà người vợ trẻ bảo chồng hình như đã làm thay đổi hẳn diễn tiến công việc. Chiếc xe đang khó khăn leo lên cái dốc khá dài, lúc người vợ nhận xét vậy bỗng chạy chậm lại hẳn. Động cơ hực lên vài tiếng rồi dừng. Họ còn đi được thêm hai chục mét trước khi nép xe vào vệ đường.

Sinh năm 1914 tại một tỉnh nhỏ miền trung nước Pháp, Jean Fougère bắt đầu viết và được in từ trước Thế chiến thứ nhất. Ông có 20 tác phẩm đã xuất bản và nhận được nhiều giải thưởng quan trọng: Giải Courteline năm 1944 cho quyển Les bovidés (Loài nhai lại), Giải Khôi hài đen năm 1966 cho Les nouveaux bovidés (Loài nhai lại mới), giải thưởng lớn của Hiệp hội Tác gia văn học Pháp năm 1968, giải thưởng lớn về truyện ngắn của Viện Hàn lâm Pháp năm 1972, giải Bốn Giám khảo năm 1976...

"Này, anh chồng nói - từ rày về sau thì coi chừng cái miệng mồm đấy". Rồi anh nhìn vợ bằng vẻ mặt chán nản trông khôi hài đến nỗi cô vợ phá ra cười. Sự vui tươi của người vợ khiến anh chồng cũng phải cười theo. Tình thế có vẻ khôi hài hơn là nghiêm trọng. Dầu sao anh cũng thử sửa chiếc xe thật nhanh bằng cách mở nắp máy lên. Sau khi rì mọ vài ba thứ anh kêu lên: "Đề máy đi". Người vợ làm theo nhưng không kết quả. Anh chồng lại bắt đầu rờ rẫm, lại kêu nổ máy để đi đến kết luận rằng xăng không được bơm lên và anh chẳng thiết mở tung mớ đồ lạc xoong này, cần phải tìm thợ máy ở xa, phía dưới. Người vợ đứng lên, nhẹ nhàng ngoái đầu lại phía sau, hướng người chồng đã chỉ, nhận ra ngôi làng cách khoảng bảy tám trăm mét mà họ vừa vượt qua không để ý.

Được thôi, nàng sẽ ở lại đây nhưng xin anh đừng để nàng đợi buồn nẫu ra hàng giờ. Nàng quay đầu lại lần nữa để nhìn người chồng đi xa dần. Đầu trần, anh đi giữa lộ những bước dài dầm chiêu bằng cái dáng hay lắc lư vai quen thuộc làm nàng cảm động, chiếc áo khoác thể thao mở tung phập phồng. Nàng quyết định phải bình thản chờ đợi mọi sự diễn tiến.

Mui xe mở ra khiến nàng có thể quan sát được khung cảnh, khắp nơi là những cánh đồng vàng, vì là người thành thị nên nàng không thể phân loại được đất này trồng gì, và lại mùa xuân cũng chưa cho phép trồng trọt nhiều thứ được. Tuy nhiên nàng cũng nhìn thấy từ xa một nhóm cây nhỏ phủ đầy hoa trắng hay hồng gì đó. Gần chiếc xe, bên vệ đường có một cái nhà tồi tàn với vẻ ngoài không có gì đáng chú ý như bị bỏ hoang.

Người đàn bà trẻ tuổi duỗi chân chìm sâu hơn vào trong ghế như muốn tìm thế nằm thuận lợi cho giấc ngủ. Nàng ngả đầu ra sau để tựa lên lưng

ghế, nhưng chiếc mũ, một loại mũ bằng da để đi xa, sạch sẽ và không trang hoàng, lại làm nàng bị cản. Nhanh nhẹn lột mũ ra, nàng ném nó qua vai vào băng ghế sau. Thế là nàng có thể buông thả gáy mình và cảm thấy qua mái tóc nắng đã đủ thì giờ làm nệm ghế nóng lên. Mơ hồ, bất động, phơi hoàn toàn trong ánh sáng, nàng để mặc cho sức nóng lẫn chiếm làn da, thâm nhập vào mình như một thứ đồng cảm với thiên nhiên bao quanh, với khoảng trời bao la mắt nàng ngược nhìn đang âm ỉ ve vuốt mặt đất.

Vậy là phải có một sự cố buồn nản mới ép nàng biết đến bầu trời. Chiều sâu khác thường của không trung được nhấn mạnh thêm bởi những đám mây nhỏ hiếm hoi bay uể oải giống như những cây táo hay lê gì đó sùi bọt tăm cũng đang bồng bềnh trên vườn quả xa xa.

Người vợ nghe từ sau lưng tiếng động cơ. Một chiếc xe đáng vẻ đặc biệt vượt qua xe nàng và dừng lại một cách khó hiểu cách nàng vài mét. Khi thấy Georges và người thợ mặc đồ xanh bước xuống, nàng mới nhớ ra rằng hai vợ chồng đã bị hỏng xe và tự hỏi không biết mình có ngủ thiếp đi không. Giọng nói to của người chồng đưa nàng về thực tại trọn vẹn: "Em thấy tụi này cũng đến nhanh đấy chứ!". Cùng lúc đó anh thợ máy mỉm cười với người đàn bà xinh đẹp mà anh vừa đến để giúp qua khỏi cơn rắc rối. Nàng nhòe mắt và kéo nhanh chiếc váy che đầu gối.

Hai người đàn ông im lặng đắm mình xem xét động cơ. Rồi họ nói chuyện máy móc, rút ra nhiều dụng cụ từ bộ quần áo thợ máy đặt vào chỗ trống về bánh xe như những vật chứng tích trước tòa án và lần lượt thử từng cái mà không đạt kết quả cụ thể nào. Có thể bộ phận bơm xăng đã bị hư, phải thay cái đĩa nhỏ. Kết luận như vậy, người thợ máy muốn kéo xe về chỗ xưởng sửa chữa. Mở cuộn dây cáp bằng thép ra để cột vào phía trước chiếc xe hỏng, anh ta bảo người chồng rằng chỉ cần thẳng nhẹ lúc xuống dốc một lúc, sau đó chiếc xe sẽ tự trôi một mình. Trong khi anh ta đang chuẩn bị, Georges nháy qua hồ lại gần căn nhà bỏ hoang để đọc hàng chữ trên tấm bảng đá gắn vào tường. Khi trở lại ngồi vào tay lái, anh lơ đãng nói rằng trước kia ở đây đã từng có một trận đánh.

Một lát sau khi họ đã sửa soạn để trở lại làng và việc móc xe đã tiến hành trôi chảy, người chồng nói: "Cái anh chàng này có vẻ không được sáng dạ lắm, không biết có sửa được không. Dẫu sao anh cũng có cảm tưởng rằng chúng mình sẽ phải kiên nhẫn dừng ở đây một lúc lâu trong cái làng vớ vẩn này" - "Miễn là cơn đau cổ họng của thằng Rico con mình không trầm trọng lắm..." - nàng thăm thì, dù việc cơn đau chẳng liên quan gì đến vụ hỏng xe. Nàng cũng không phải loại người dễ mất hồn. Tuy nhiên khi có việc gì xảy ra trái với dự tính, nàng lại nghĩ ngay đến con cái.

Để xe vào gara rồi hai vợ chồng quyết định vào quán cà phê đợi. Những dãy nhà trải dài hai bên con lộ không hợp thành một làng. Trông giống như thị trấn nhỏ ở xa Chartres hơn, với những mái nhà thấp, rải rác đó đây một cửa kính nhợt nhạt không màu sắc bán đồ tạp hóa vùng quê. Hai đứa trẻ chạy đuổi bắt nhau. Có tiếng đập đều đặn trên kim loại trong xưởng kế cận. Hai người bước vào quán cà phê gần nhất. Lúc ấy đã là giờ nghỉ ngơi. Quán vắng tanh. Một con mèo đang ngủ trên quầy. Khắc sau ông chủ mới xuất hiện, lê bước chân như nổi tiếu nuối. Hai người gọi bất cứ thức uống gì để lấy cớ cho sự hiện diện trong quán.

Trong khi ông chủ đưa nước ra, người vợ móc hộp phấn trong túi, loáng thoáng trang điểm lại. Hơi đau đớn, nàng tê dại người đi như có ai trùm lấy mình trong lớp bông dày và những tiếng động chỉ vang vọng đến yếu ớt. Có thể là nỗi mệt mỏi vì chuyến du hành. Hay đúng hơn, sự dừng lại đột ngột giữa đường đã làm nảy sinh ra hai nàng Hélène, một bị bọc

trong bông đến nỗi không đủ can đảm đến ném ly nước trước mặt, và một nhẹ nhàng sống động, đủ nhẹ nhõm để nói những câu như: "Tôi khỏe mạnh và có ba đứa con xinh xắn, một người chồng tốt bụng có địa vị vững chắc..." và đẩy sự giễu cợt đến độ lang thang đến đây trên con lộ chan hòa ánh nắng.

Nhưng cả hai nàng Hélène đều hòa tan và nhập làm một quá nhanh bởi giọng nói lớn của Georges, to đến nỗi nàng phải vặn bớt chiếc máy thu thanh ông chủ vặn lên từ lúc nãy. Ông chủ thanh thản trả lời tất cả mọi câu hỏi, người chồng quan tâm đến đủ mọi thứ. Không những anh chỉ muốn biết về dân số, nguồn lợi của khu vực, công việc làm ăn mà sự tò mò của anh còn lan đến cả cái lọc cà phê chứa được bao nhiêu, con mèo đực hay cái. Anh muốn kiểm chứng tất cả những điều bàn đến. Mỗi cảm tình với quán làm anh xoay quanh bàn bìa tìm kiếm những thứ đồ vật mới anh có thể sờ mó, thích thú hồi lâu với máy đánh bạc bằng những đồng xu.

Tuy vậy anh cũng không xao lãng vợ, đến bên nàng nhiều lần để hỏi sao có vẻ xa vắng thế, mệt không. Nàng bảo rằng bóng tối và mùi cà phê làm nàng khó chịu, muốn lên đường sớm. Anh quyết định đi xem chiếc xe đã sửa tới đâu rồi và nhanh chóng trở lại, mặt tươi tắn, thông báo sắp xong rồi và họ có thể đến gara. Người chồng lạc quan quá sớm bởi họ phải đợi thêm nửa giờ mới đi được.

"Anh chàng này tính tiền cũng đúng lắm không đắt đâu" - anh nói khi rồ máy, chiếc xe vượt nhanh chóng những dãy nhà, tức thời đã lên dốc và nàng tưởng nó sẽ cũng chẳng khó khăn gì khi leo qua. Nhưng tới nửa chừng, ngay cái chỗ họ bị chết máy lần đầu trước căn nhà bỏ hoang, động cơ yếu rồi dừng lại. Georges giận dữ. Cái gã thợ máy này là một tên dân dộn anh đã nhận ra ngay từ cái nhìn đầu tiên, ngu xuẩn và không đủ khả năng. Hắn đã mất một tiếng để sửa cái bơm xăng để rồi kết quả lại về nguyên trạng. Trước hết hắn đã lằm. Không phải bộ phận bơm xăng. Bất cứ người thợ lành nghề nào cũng phải thấy ngay chuyện đó. Xe chết máy vì chỗ khác, nhưng ở đâu? Anh chồng lại đi xuống dốc. Sau khi trút cơn giận vào thợ máy, anh lại đổ bực bội lên chiếc xe anh đang cau có nhìn. Nó có cái gì ở trong bụng, cái của khí này? Cúi nhìn dưới nắp máy xe lần nữa anh cũng chẳng tìm được giải pháp nào thỏa đáng. Đây chỉ là chiếc xe bán phế thải, thể thôi, nó ẩn chứa cái tật nào đó khiến không thể lên dốc được, cứ như thế này lần nữa thì chỉ cho nó một mồi lửa hay ném nó vào gốc cây.

Anh chồng đứng lên cạnh vợ và cô nàng tự hỏi không biết anh ta có tìm cách hướng nỗi bất bình về mình không? Nhưng quả thật là một người chồng tốt bụng, bởi với chút giận dữ còn lại, anh chỉ tự trách mình. Anh đã dại dột mua chiếc xe này trong khi mọi người đều ngăn cản. Đúng là một kẻ điên rồ không thể chịu đựng nổi khi anh cứng đầu nhất định đòi mua với lý do đó là chiếc xe vui vẻ và màu lá cây làm anh ưng ý. Thật ngu si... Tới đây lời tự thú dừng lại hẳn, rồi tỉnh lên và cũng không chắc làm được, anh đã thành công khi cho máy nổ.

"Phải trở lại chỗ sửa thôi"- anh buồn bã nói. Người vợ mở cánh cửa xe. "Em sẽ đi dạo đợi anh, lúc trở lại anh sẽ bốc em lên". Anh chồng gật đầu và nổ máy khó khăn để đổi hướng xe chạy sang đường đất nhỏ kế bên. Sau đó nhìn chồng rời xa, chiếc xe rung lên kỳ quặc với những tiếng nổ như pháo ngày càng to dưới dốc, nàng tự hỏi không biết anh có đi được đến tận làng hay không.

Vụ chết máy xe này cũng không làm nàng ngạc nhiên lắm, dù không thể giải thích tại sao. Chiếc xe đã mang theo cả cái túi và mũ của nàng. Cũng chẳng sao, nàng cũng chẳng cần thứ gì, cảm thấy thoải mái trên

con lộ, mái tóc và đôi bàn tay hoàn toàn được tự do, chiếc khăn tay ở túi trên của áo ngoài có mùi giống như hương của đồng nội kia.

Sau một lúc do dự trước không gian bao la, nàng bước vài bước và ngồi xuống triền dốc. Đáng lẽ nàng có thể đi xa hơn nữa, tận dụng kỳ xả hơi ngắn do vụ chết máy xe để làm cuộc dạo chơi thực thụ và dần sâu vào đồng quê. Rồi tưởng tượng bộ mặt của Georges khi không tìm thấy nàng ngay. Nhưng nàng không muốn làm anh buồn chút nào. Được ngồi lại trên triền dốc cũng là nghỉ ngơi vậy.

Nàng không cần sử dụng sức lực mới biết mình đầy đủ sức khỏe. Cũng như mới đây khi nằm duỗi dài dưới nắng ở trong xe, nàng đã được ban phát nồng hậu một nỗi ngây đại hạnh phúc. Thật là một ngày tuyệt diệu, một trong những ngày đẹp nhất của nàng. Nền cỏ dưới chân hơi ẩm ướt và mơn trớn dễ chịu. Nàng nhổ từ một túm cây mọc kề bên và giữ trong bàn tay những bông hoa trắng nàng không biết tên, tầm thường và vẫn đẹp như tất cả loài hoa. Tầm mắt còn mất hút trong bầu trời rồi thu lại đặt trên những đóa hoa, nàng nghĩ về mình, về con người mà nàng biết rằng đẹp dù với lòng khiêm cung cũng cao.

Chưa bao giờ nàng cảm thấy gần gũi như thế với cái thế giới bao la này, nơi những cánh đồng cho nàng nghe tiếng rì rào. Đó không phải là một thế giới bất trắc. Bằng sự uy nghi sang cả, thế giới ấy cho nàng hiểu sự nhỏ bé của mình.

Nhưng nàng không phải là cái gì thừa thãi, nàng không làm xáo trộn một trật tự nào cả. Trái lại thật là may mắn khi sự tình cờ đã bắt họ dừng lại chốn này, nơi làm nàng ngỡ ngàng trong mối tương quan với bầu trời, bình nguyên và những đóa hoa đang cầm trên tay.

Tất cả những gì trong tầm nhìn dưới ánh nắng ve vuốt đều đã được tạo ra để gây niềm tin tưởng. Nàng ngồi bất động một hồi lâu với ý nghĩ mông lung nhẹ như những gợn mây trắng, như những chùm hoa táo xa xăm kia, và với nỗi bất an nghĩ đến con cái ở nhà.

Khi nghe tiếng xe leo dốc, nàng đứng dậy để nhìn thấy nó đi lên. Và nàng đến gần căn nhà bỏ hoang, đọc dòng chữ khắc trên bảng đá: "Thiếu úy Robert Fontant đã hi sinh tại đây để giải phóng thị trấn Chartres".

Bây giờ chiếc xe đã dừng lại trước mặt nàng, Georges ra dấu: "Lần này anh tin là xong thôi"- anh reo lên vui vẻ. Trước khi đến bên chồng, mặt ưu tư, nàng nhìn lại tấm bảng đá và ngó kỹ quang cảnh có cái tháp nhọn vươn thẳng từ xa trên bầu trời trong vắt.

Câu nói thốt lên trên môi làm nàng ngạc nhiên bởi giọng xa lạ của nó: "Robert - nàng thăm thì dịu dàng - tại sao anh lại giữ chúng tôi lại?". Tất cả đều thanh tĩnh và chan hòa trong nắng. Một cơn gió nhẹ ẩm ướt làm run khẽ mặt cỏ trên triền dốc, chỉ đủ để nâng niu những hạt nhỏ mang mầm sống bay đi.

"Em có định ở lại đây không đấy?"- Georges đưa cột hỏi, anh nhả ga vài lần làm máy nổ ầm lên để kiểm tra xem tất cả đã hoàn thiện chưa. Nàng vội vã lên xe và chiếc xe vọt đi

"Cái dốc khỉ gió - người chồng nói- anh đã tưởng không bao giờ qua được. Phải dùng máy bơm hơi để thổi sạch ống dẫn xăng, có lẽ những vụn sắt bắn đã chui vào. Đó là lý do tại sao máy chết hai lần cùng một chỗ, ở một độ nghiêng nào đó xăng không lên được nữa. Mình cũng sắp đến Châteaudun thôi".

Nàng không có câu gì để trả lời. Khi hai người lên đến đỉnh dốc, nàng quay lại nhưng họ đã đổ nhanh sang triền dốc bên kia trước khi nàng có thể nhìn lại căn nhà tồi tàn.

Im lặng một lúc lâu nàng nói:

- Anh có nhớ chàng trai mà em đã kể với anh lúc mình mới bắt đầu quen nhau... Hồi ấy em tự hỏi không biết anh ấy đã ra sao rồi.

- Ai cơ? - người chồng lơ đãng hỏi

- Anh không nhớ à?

- Hồi đó anh đã ghen vì vụ ấy. Dẫu sao cũng chỉ là một chuyện ngây thơ, mối tình đầu năm em mười sáu tuổi.

Để nói được câu cuối nàng phải hơi ép giọng gượng cười. Người chồng quay lại và thấy vợ cảm động.

- Anh nhớ lại rồi. Rồi sao nữa?

- Tấm bảng đá em mới xem chỗ đó là của anh ấy.

Nguồn: nld.com.vn

Người gửi: TL

Người đăng: Tí Lười

